

Bemærkninger til lovforslaget

Ældre mennesker er tit lykkeligere, hvis de kan bo hos f. eks. deres børn eller andre pårørende og kan være med i det daglige arbejde. Det kan være til glæde for alle generationerne.

De ældre (og handicappede) får indhold i dagligdagen afpasset til fysisk og psykisk formåen. Så længe de kan fornemme, at der er brug for dem, er det langt at foretrække fremfor de omvæltninger, det medfører at blive anbragt på institution, hvor det ikke kan skjules, at man har livet bag sig og ikke er til nogen nytte, men blot skal opbevares, til det hele er forbi.

Behovet for en varm menneskelig kontakt, ønsket om at være i nærheden af og tale med mennesker fra den aktive, meningsfulde tilværelse er ofte stærkt hos ældre og hos invalider. Ligeledes er der et stort behov for at være sammen med de mennesker, man kender og føler sig tryk hos, og hyppigt samvær med den ældre generation er også værdifuldt for børnene. De undgår de kolde, fortravlede omgivelser, de ellers ofte presses ind i. Når der er rigelig og rolig tid til med en bedstefar elleroldemor at tale om fotografier, radio- eller TV-udsendelser og meget andet, gavnens barnets udvikling. Man skal ikke blot henvise til den øjeblikkelige besparelse på daginstitutionsbudgetter m. v., men også til værdien på længere sigt af, at barnet, når det vokser til, langt bedre end nu kan bygge på og videregive tidligere slægtleds erfaringer. Hyggen ved ludospil og traveture med bedstemor i hånden er lykkeskabende for begge ydergenerationer og langt bedre børnepasning, end BUPL-personalet kan præstere.

En af de væsentligste hindringer for familieplejen i dag er økonomien. I familier, hvor skattetrykket tvinger begge ægtefæller til udearbejde i endeløst firspring og til at bringe børnene på daginstitutioner det meste af ugen, er det umuligt at tilbyde ophold til en mormor eller en farbror, der trænger til pleje og pasning. Dagens erhvervsaktive familier har langt sværere ved at have »aftægtsfolk« boende, end man havde før i tiden. Det er utilfredsstillende, at udviklingen har ført dette med sig.

77 Fremsatte lovforslag (undt. finans- og tillægsbev.lovforslag).

På side 135 ff. i budgetredegørelsen fra maj 1981 oplyses det, at der i 1980 på ældre- og plejehjem var ca. 47.000 pladser med et personale på 40.459, altså 86 ansatte for hver 100 pladser, mens det tilsvarende tal var 77 2 år tidligere (budgetredegørelsen 1979 side 91-93). I 1977 var det 75. Ved tællingen 26. januar 1972 var der 41.877 pladser med 25.578 beskæftigede, altså ca. 60 pr. 100 pladser. Samtidig med den kraftige vækst i personaleforbruget er gennemsnitsstørrelsen af hjemmene vokset ganske kraftigt, og der er kommet flere tekniske faciliteter. Alt dette giver sig udslag i meget høje driftsudgifter, omkring 250.000 kr. årligt for de dyreste pladser. Det er ikke svært at forestille sig, at denne pris – der skal sammenlignes med omkostningerne for de i nærværende lovforslag omhandlede foranstaltninger – vil stige yderligere i de kommende år.

Anbringelse på institution af stadig flere af vore ældre medborgere er ikke vejen frem. Der vil naturligvis også i fremtiden være tilfælde, hvor plejehjemsophold er det mest fornuftige uanset omkostningerne. Men det vil sjældent være en ideel løsning af de ældres problemer. Ønsket om en varm menneskelig kontakt og ønsket om at være i nærheden af andre og tale med andre mennesker er naturligvis et lige så stærkt behov hos ældre som hos yngre. I denne forbindelse er opstået et ønske om at finde midler til at styrke familieplejen. Menneskeligt set er det ofte langt at foretrække, at en ældre medborger bor hos børn eller andre pårørende fremfor på en institution.

Nærværende lovforslag sikrer – hvis det vedtages – en sådan støtte til familiepleje. Beløbets størrelse og indeksregulering kan selvsagt diskuteres, og det er forslagsstillerne da også rede til.

Lovforslaget omfatter ikke blot folkepensionister, men også invalidepensionister, der ellers måtte institutionsanbringes.

Lovforslaget indebærer, at optagelse på kommunale plejehjem eller lignende ikke må ske, før såvel pensionisten som de pårørende har modtaget en orientering om reglerne for familiepleje. Disse regler kan kort sammenfattes således: